

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, de avocata Violeta Nistor în numele succesului părții vătămate, Bacila Diana, împotriva sentinței Judecătoriei Edineț din 22 noiembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, în privința inculpatului

Chistruga Nicolai XXXXXX.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>23.10.2019 – 22.11.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>17.12.2019 – 18.02.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>19.05.2020 – 01.07.2020.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 22 noiembrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Chistruga Nicolai a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Bacila D. privind încasarea prejudiciului material și moral a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate la investigarea cauzei penale în sumă de 2258 lei.

Solicitarea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 770,30 lei a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că la 17 iulie 2019, aproximativ orele 18.40, inculpatul Chistruga N., deținând permis de conducere cu nr. XXXXX, eliberat la 30.11.2007, categoriile „B,C,D,E”, fiind treaz, în timp ce conducea camionul „Gaz 5312”, n.î. XXXXXX cu remorcă fără numere de înmatriculare, pe un drum rudimentar din XXXXXX, XXXXXX, ignorând cerințele pct. 45 subpct. 1) lit. a), b), c), d) din Regulamentul circulației rutiere care prevăd că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și d) situația rutieră și cerințele pct. 9 subpct. 2) din Regulamentul circulației rutiere, că la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate, apropiindu-se de intersecția cu drumul prioritar ce unește XXXXXX, XXXXXX cu s. Corestăuți, r-nul Briceni, nu a cedat trecerea motocicletei „Ural”, fără numere de înmatriculare, condusă de Bacila G., locuitor al XXXXXX, XXXXXX, iar ultimul, încercând să evite tamponarea în remorca tractată de camionul „Gaz 5312”, n.î. XXXXXX a căzut de pe motocicletă, decedând pe loc.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201919C0143 din 29.07.2019, decesul lui Bacila G. a survenit în rezultatul șocului traumatic și hemoragie, care s-a dezvoltat în urma traumei asociate, exprimată prin traumă asociată: trauma contuză a toracelui - fractura sternului și coastelor bilaterale cu hemoragie în țesuturile moi adiacente, ruptură a plămânului stâng, pericardului și cordului, însoțite de hemoragie în cavitatea pleurală pe stânga, contuzia pulmonului drept, traumă închisă a abdomenului - ruptura ficatului, însoțită de hemoragie în cavitatea abdominală, De asemenea, la examinarea cadavrului, a fost depistată hemoragie în țesutul moale pericranian în regiunea frontală, excoriații și plagă la față și brațul drept. Vătămările corporale descrise au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur cu putere majoră, posibil la data și circumstanțele indicate /accident rutier - cădere de pe motocicletă/ și se califică ca grave, periculoase pentru viață.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

În baza probelor administrate, instanța i-a încadrat acțiunile pe art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat decesul unei persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de faptul că inculpatul a săvârșit din imprudență o infracțiune gravă, anterior nu a fost condamnat penal sau contravențional, se caracterizează pozitiv, de starea nesatisfăcătoare a sănătății și vârsta lui, că a reparat la etapa urmăririi penale prejudiciul cauzat succesorului părții vătămate, având intenția să acorde ajutor copilului victimei

decedate pe viitor, că nu a fost de acord cu prejudiciul material și moral solicitat suplimentar de succesorul victimei pe viitor, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele atenuante fiind – recunoașterea vinovăției și starea nesatisfăcătoare a sănătății, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă fără izolare de societate, stabilindu-i pedeapsa cu închisoarea, în condițiile aplicării prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport, concluzionând, în prezența circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, ca fiind oportună stabilirea unei perioade de probațiune, în temeiul art. 90 Cod penal.

În același timp, instanța a statuat că succesorul părții vătămate a solicitat încasarea de la inculpat a prejudiciului moral în mărime de 300.000 mii lei, a sumei de 1212,02 lei pe lună (total 130.898,16 lei) - prestații periodice lui Bacila A., cu titlu de despăgubiri pentru diferența dintre pensia de urmaș și valoarea întreținerii acordate de decedat pentru perioada 17.07.2019-05.07.2028, a sumei de 1743,75 lei pe lună (total 134.268,75 lei) - prestații periodice lui Lazarev I.-D., ca sumă care prezintă valoarea întreținerii acordate de decedat pentru perioada 17.07.2019 - 31.12.2025, a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 6500 lei conform bonurilor de plată.

În ședința judiciară succesorul părții vătămate a confirmat că, în temeiul declarației notariale din 20.08.2019, a primit deja de la inculpat suma de 100.000 lei, cu titlu doar de prejudiciul material, ce ar constitui costul cheltuielilor suportate la înmormântare și mesele de pomenire de până la 20.08.2019. Însă, nu a putut să explice ce prevederi legale a aplicat la solicitarea de încasare a plăților viagere lunare de la inculpat pentru întreținerea copiilor săi.

La rândul său, inculpatul a afirmat că suma de 100.000 lei constituie cuantumul total al prejudiciului material și moral cauzat succesorei părții vătămate, iar suma de 15.000 lei acceptă să o achite pe viitor din proprie inițiativă și pentru a întreține copilul minor al decedatului, fără a efectua careva calcule, deci nu a admis încălcarea declarației notariale în acest sens.

Deoarece succesorul părții vătămate nu a demonstrat că suma de 100.000 lei constituie costul cheltuielilor suportate la înmormântare și pentru mesele de pomenire de până la 20.08.2019 și nu a argumentat de drept cerința privind încasarea unor plăți viagere lunare de la inculpat pentru întreținerea copiilor săi, în vederea acordării posibilității de a proba faptul suportării reale a cheltuielilor solicitate prin cererea de chemare în judecată și pentru a argumenta de drept cerința privind încasarea plăților viagere lunare de la inculpat pentru întreținerea copiilor săi, acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material și moral a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

La fel, urmează a fi admisă cererea acuzării privind încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor suportate din bugetul de stat pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201919C0143 din 29.07.2019, în sumă de 2258 lei.

Însă, este neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de birotică în sumă de 40,30 lei, cheltuieli pentru lucrul ofițerului la perfectarea actelor - 700 lei, cheltuieli pentru testarea alcoolscoptică - 30 lei, solicitarea dată fiind contrară prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

3. Procurorul în Procuratura raionului Edineț, Inga Pascari, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat la 3 ani închisoare, cu executare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și admiterea acțiunii succesorului părții vătămate.

Apelanta a invocat că în împrejurările în care inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, cu consecințe ireparabile – decesul unei persoane, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de apărare și reținute de instanța de fond, aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii pentru inculpat, în baza art. 90 Cod penal, reprezintă o soluție de pedeapsă penală mult prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel, din starea de fapt reținută și circumstanțele comiterii infracțiunii, rezultă că prin aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate nu va fi atins scopul pedepsei penale, deoarece acesta a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viața și sănătatea persoanei, survenind urmări prejudiciabile grave – decesul unei persoane. Or, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond urma să se ghideze de principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă și urmările grave survenite.

Mai mult, infracțiunea comisă face parte din infracțiunile în domeniul transportului care, la moment, prezintă un pericol social sporit în țară.

Deci, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar cu executarea reală a pedepsei închisorii, care va corespunde scopului restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Pe lângă aceasta, instanța de fond a ignorat și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, scop care poate fi atins doar prin executarea reală a pedepsei cu închisoarea de către inculpat.

3.1. Avocatul Igor Țurcanu și succesorul părții vătămate, Bacila Diana, la fel, au declarat apeluri, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care *să fie atrasă la răspundere persoana vinovată* și admiterea acțiunii civile, cu încasarea prejudiciul moral în sumă de 300.000 lei.

Apelanții au indicat că inculpatul nu a comis infracțiunea, el nu se afla la volanul autovehiculului, care era condus de o altă persoană. Ori, Chistruga A. i-a cerut lui Melnic M. să ducă motocicleta sa de la locul accidentului, deoarece nu are acte și pentru a exclude probleme cu poliția care urma să sosească la fața locului. Melnic M. a dus motocicleta și s-a întors pe jos la locul accidentului, iar poliția încă nu venise. Acolo era inculpatul și automobilul acestuia. Ulterior, Melnic M. și-a schimbat declarațiile, indicând că poliția deja sosise, când el s-a întors la locul accidentului. Despre aceste circumstanțe a înștiințat procurorul, însă, aceste declarații au fost ignorate.

A fost ascuns faptul că partea vătămată s-a tamponat și, în urma loviturii, a survenit decesul. A ajuns la locul accidentului în 10 minute de la momentul în care a

fost înștiințată, iar corpul părții vătămate era deja înțepenit, ce demonstrează că accidentul s-a produs cu mult timp în urmă, care a fost suficient pentru a înlocui persoana care s-a aflat la volanul autovehiculului cu o altă persoană, inculpatul luând vina asupra lui.

Totodată, familia Chistruga i-a transmis 100.000 lei prin declarație notarială în care a semnat că este de acord cu stingerea prejudiciului material. Prin altă declarație notarială, a acceptat garanțiile familiei Chistruga ca timp de 5 ani să achite întreținerea fiilor câte 15.000 lei anual.

În cadrul urmăririi penale, a solicitat achitarea prejudiciu moral în sumă de 300.000 lei, sumă care ar echivala cu suferințele psihice suportate de succesorii victimei.

Însă, prin sentința instanței de fond nu a fost încasat prejudiciul moral solicitat, sub pretext că nu a fost motivată legal această solicitare.

Instanța de apel urmează să ia în considerație suferințele cauzate ei, copiilor și rudelor, care au determinat stres, îngrijorare, și i-au afectat negativ sănătatea și capacitatea de lucru.

Pe lângă aceasta, pedeapsa aplicată pentru o faptă atât de gravă, soldată cu decesul persoanei, cu o multitudine de traume a mai multor organe, nu este echitabilă, fiind prea blândă.

4. Potrivit Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

Instanța de apel a constatat că starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu probele administrate, iar instanța de fond just a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat decesul unei persoane.

Vina inculpatului a fost stabilită prin probele administrate la faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și admisă de instanța de fond.

În același timp, pedeapsa aplicată inculpatului de instanța de fond este adecvată și nu contravine prevederilor legii, ori, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal prevede ca pedeapsă închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Astfel, instanța de fond, constatând ca fiind dovedită fapta comisă de inculpat, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, și a ținut cont de faptul că inculpatul a reparat la etapa urmăririi penale prejudiciul solicitat de succesorul părții vătămate, de dorința de a repara prejudiciul cauzat copiilor minori ai victimei decedate pe viitor și i-a stabilit acestuia pedeapsa în limitele sancțiunii articolului incriminat, în condițiile aplicării prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La fel, este legală și întemeiată poziția instanței de fond în latura aplicării art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune

suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente.

Deci, la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță corect a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care prevede aplicarea pedepsei în cazul judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv, recunoașterea faptei și căința sinceră a acestuia, comportamentul lui în cursul procesului penal, atitudinea societății față de pedeapsa penală, ce urmează a fi stabilită pentru fapta săvârșită, concluzionând că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea executării pedepsei și anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, or, în urma săvârșirii infracțiunii incriminate au fost puse în pericol viața și sănătatea persoanei, care reprezintă valori sociale fundamentale, fiind garantate și apărate de stat prin intermediul actelor naționale și internaționale.

Astfel, lipsesc temeiuri de a considera pedeapsa stabilită inculpatului ca fiind una blândă, iar alegațiile apărării nu constituie motiv pentru agravarea pedepsei stabilite acestuia.

Sunt neîntemeiate și argumentele apărării privind neexaminarea de către prima instanță a fondului acțiunii civile de reparare a prejudiciului material și moral, or, instanța de fond just a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă, deoarece ultima nu și-a argumentat de drept cerința sa privind încasarea unor plăți viagere lunare de la inculpat pentru întreținerea copiilor săi, acordându-i posibilitatea de a proba faptul suportării reale a cheltuielilor solicitate prin înaintarea unei cereri de chemare în judecată în ordine civilă.

Mai mult, prin declarația autentificată notarial nr. 8027 din 20.08.2019, Bacila D. a primit de la inculpat ajutor material pentru înmormântarea soțului în mărime de 100.000 lei, indicând că nu are și nu va avea pretenții, de orice ordin, pe viitor față de acesta. Prin declarația autentificată notarial nr. 8028 din 20.08.2019, soții Chistruga s-au obligat solidar ca pe parcursul a 5 ani, 2020-2024, să plătească lui Bacila D. ajutor material pentru întreținerea copiilor ei minori Bacila A. și Lazarev D. câte 15.000 lei anual.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat la 3 ani închisoare, cu executare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurenta a invocat că prin aplicarea pedepse non-privative de libertate față de inculpat, nu va fi atins scopul pedepsei penale, deoarece acesta a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, survenind urmări prejudiciabile grave - decesul unei persoane. Or,

la stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele de judecată urmau să se ghideze de principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă și urmările grave produse.

Infrațiunea comisă de inculpat face parte din infrațiunile din domeniul transportului care la moment prezintă un pericol social sporit în țară.

Ori, suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința inculpatului are ca efect formarea unei practice vicioase, de încredere în sine în rândul persoanelor condamnate pentru așa gen de infrațiuni și face posibilă conducerea din nou a mijlocului de transport cu încălcarea prevederilor Regulamentului circulației rutiere, inclusiv în stare de ebrietate, expunând pericolului participanții la traficul rutier. Iar, încălcarea regulilor de securitate a circulației de către conducătorii mijloacelor de transport, care se soldează cu vătămarea gravă a integrității corporale, prezintă un pericol social sporit.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infrațiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată astfel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că se poate corecta fără executarea reală a pedepsei închisorii. Prin urmare, instanța de fond, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea în privința inculpatului, nu a indicat în hotărâre motivele condamnării cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, iar termenul de probă stabilit de 2 ani este prea mic în raport cu circumstanțele stabilite.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Violeta Nistor, în numele succesului părții vătămate, Bacila Diana, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat la 3 ani închisoare, cu executare, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal și încasarea din contul inculpatului a prejudiciului moral în mărime de 300.000 lei.

Recurenta a indicat că susține în totalitate motivele și argumentele acuzării din recurs, invocate în latura penală.

În același timp, instanța de apel a admis o eroare gravă prin respingerea apelului în latura civilă.

Conform art. 219 Cod de procedură penală, persoanele cărora le-a fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta interzisă de legea penală au dreptul să depună o cerere prin care se solicită recuperarea prejudiciului.

Succesorul părții vătămate a solicitat achitarea prejudiciului moral care nu a fost reparat de inculpat, iar instanța de apel eronat a considerat că declarația notarială prin care aceasta a acceptat suma de 100.000 lei, în calitate de prejudiciu material și declarația prin care familia Chistruga i-a garantat achitarea pentru întreținerea copiilor săi a câte 15.000 lei anual pentru o perioadă de 5 ani ar cuprinde și prejudiciul moral.

Ori, prejudiciul moral are ca scop compensarea suferințelor psihice ale succesorului părții vătămate și ale copiilor minori, suferințe ce îi vor urmări toată viața, deoarece pentru succesorul părții vătămate este destul de greu psihic să crească doi băieți fără tată, în același timp, copiii fiind lipsiți de ocrotirea, susținerea morală și sfaturile unui părinte.

Astfel, la urmărirea penală, succesorul părții vătămate a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 300.000 lei, sumă care ar putea să atenueze suferințele morale cauzate.

Însă, eroarea admisă de instanța de fond a fost menținută de instanța de apel, ce a dus la nesoluționarea fondului cauzei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect, se reține că recursul avocatei Violeta Nistor este fondat în drept și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care prevăd că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale (*pct. 5.1. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, asupra căror motive concrete invocate în apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi erorile de drept și esența circumstanței că instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fiind

omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul avocatei Violeta Nistor nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurentă.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol.

Totodată, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite cu imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea

poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului. Ori, instanțele de fond și de apel just au reținut asemenea împrejurări, în rechizitoriu fiind indicat că *circumstanțe agravante pentru învinuitul Chistruga Nicolai nu sunt*, inculpatul săvârșind o infracțiune gravă, dar din imprudență, neavând antecedente penale, nefiind sancționat penal sau contravențional, fiind caracterizat pozitiv, a reparat prejudiciul solicitat de succesorul părții vătămate în cadrul urmăririi penale, intenționând să acorde în continuare ajutor material copiilor victimei decedate, deci el nu prezintă pericol pentru societate, întemeiat concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Soluția instanțelor asupra acțiunii civile la fel, este legală și întemeiată, deoarece, conform art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Astfel, succesorul părții vătămate nu este lezat în dreptul de a soluționa litigiul cu privire la despăgubirile materiale și morale în procedura civilă.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5.. 5.1. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, în latura pedepsei aplicate inculpatului și laturii civile.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2), a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate

instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în latura pedepsei și laturii civile, în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea și succesorul părții vătămate este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile vizate au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că inculpatului i s-a aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, de avocata Violeta Nistor în numele succesului părții vătămate, Bacila Diana, împotriva sentinței Judecătoriei Edineț din 22 noiembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, în privința inculpatului Chistruga Nicolai XXXXXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 31 iulie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun